

nr 2 (214)
luty 2026

ISSN 1898-0333

egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

w numerze:

- ZAZ - praca, rozwój, wsparcie
- słowiańska barć
- halowe dziecięce i młodzieżowe zawody sportowo-pożarnicze
- sukcesy grup artystycznych CKiB

Burmistrz Miasta i Gminy zachęca do przekazywania 1,5% podatku w rozliczeniu rocznym PIT na rzecz organizacji pozarządowych, które realizują wiele ważnych społecznie przedsięwzięć w naszym lokalnym środowisku.

Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2025 działające na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna - zgodnie z wykazem sporządzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - opublikowanym 10 grudnia 2025 roku:

Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” w Nowej Sarzynie

KRS 0000152888

(www.nmo.sarzyna.net)

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco” w Jelnej

KRS 0000229696

(www.francesco.futbolowo.pl)

Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarczyckiej

KRS 0000197865

(www.dobrydom.org)

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum” w Łętowni

KRS 0000377168

(www.facebook.com/silbenefactum)

Stowarzyszenie „Integracja bez granic” w Sarzynie

KRS 0000045567

Informacje dotyczące Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF)

Od 1 lutego 2026 r. Gmina Nowa Sarzyna zobowiązana jest do odbierania faktur przy użyciu KSeF. Gmina posiadająca identyfikator podatkowy NIP 8161603481 jest Jednostką Samorządu Terytorialnego (JST), w której imieniu zakupu towarów i usług dokonują jednostki organizacyjne.

W przypadku dokonywania nabyć towarów lub usług, na rzecz Gminy, na potrzeby wystawienia przez dostawcę faktury oraz gdy Wystawca faktury jest zobowiązany do wystawiania i udostępniania faktur ustrukturyzowanych w Krajowym Rejestrze e-Faktur (KSeF) na rzecz Gminy z tytułu realizacji udzielonych zamówień, od dnia 1 lutego 2026 r. zobligowany jest do wskazania na fakturach pełnych danych odbiorcy.

Od 1 kwietnia 2026 r. KSeF będzie obowiązkowy dla wszystkich przedsiębiorców oraz wystawiających faktury, z wyjątkiem najmniejszych firm, których łączna sprzedaż dokumentowana jest fakturami ≤ 10 tys. zł miesięcznie.

W związku z powyższym prosi się o wystawianie faktur w systemie KSeF w następujący sposób:

- wpisać dane sprzedawcy w elemencie Podmiot1,

- wpisać dane nabywcy – Gmina Nowa Sarzyna, ul. Mikołaja Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna w elemencie Podmiot2 (wraz z identyfikatorem podatkowym NIP Gminy – 8161603481), w tym wartość „1” w polu znacznikowym JST,

- dodatkowo wpisać – dane jednostki organizacyjnej Gminy Nowa Sarzyna w elemencie Podmiot3 (wraz z jej identyfikatorem podatkowym NIP oraz wypełnionym polem Rola – „8” – JST odbiorca).

Wypełnienie pola Podmiot3 umożliwi odebranie faktury przez właściwą jednostkę organizacyjną Gminy Nowa Sarzyna, która jest równocześnie odbiorcą i płatnikiem faktury.

Lista jednostek organizacyjnych gminy - odbiorców faktur wraz z numerami NIP i adresami, opublikowana jest na stronie nowasarzyna.eu w zakładce *Urząd Gminy – KseF*.

PODZIĘKOWANIE

dla Prezesa ZGK w Nowej Sarzynie
Jerzego Wołocha wraz z pracownikami
oraz wszystkich uczestników uroczystości
pogrzebowej mojego brata

śp. Stanisława

z wdzięcznością - siostra

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. Stanisława Więclawa

wieloletniego pracownika Zakładu Gospodarki Komunalnej
w Nowej Sarzynie

JEGO RODZINIE I BLISKIM

składamy szczerze wyrazy współczucia

Prezes i pracownicy ZGK Sp. z o.o. w Nowej Sarzynie

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redakcja: Piotr Sowa, Agnieszka Kopacz, Janusz Motyka.

Skład: Piotr Sowa.

Zdjęcie na okładce - Wiesław Piechowski.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 301.

Nakład: 2 000 egzemplarzy.

Druk: Zakład Poligraficzny „Terce”, Ćmińsk, ul. Wyrowce 116, 26-085 Miedziana Góra, tel. 609 531 637.

Annie Paszek

Pracownicy Centrum Usług Wspólnych w Nowej Sarzynie

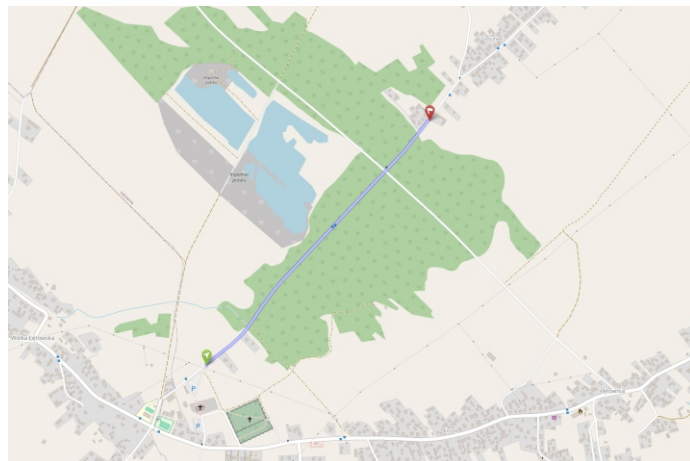
składamy wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MEŻA

Dyrektor i pracownicy Centrum Usług Wspólnych w Nowej Sarzynie

Powstaje ścieżka pieszo-rowerowa z Gościńca do Łętowni

Pod koniec lutego br. rozpoczęły się prace związane z budową ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi gminnej nr 104702R. Inwestycja znacząco poprawi bezpieczeństwo oraz komfort poruszania się pieszych i rowerzystów na tym odcinku, a także połączy sołectwa Gościńca, Łętownia, Wólka Łętowska funkcjonalną i nowoczesną infrastrukturą.

Umowę na realizację zadania podpisali burmistrz Andrzej Rychel oraz Sławomir Baran, reprezentujący wykonawcę – firmę „Usługi Koparką” z Przewrotnego.

Zakres prac obejmuje budowę ścieżki pieszo-rowerowej o nawierzchni asfaltowej, szerokości 2,5 metra i długości 1,3 kilometra. W ramach inwestycji powstanie również kanał technologiczny, przepusty pod zjazdami, kanalizacja deszczowa oraz umocnienie

rowów płytami ażurowymi. Dodatkowo zaplanowano wykonanie stanowisk postojowych typu „bike&ride”, montaż hybrydowego zestawu oświetleniowego (solarno-wiatrowego – OZE) oraz oznakowanie pionowe i poziome.

Całkowity koszt inwestycji wynosi 1 293 926,73 zł. Aż 1 099 837,72 zł stanowi dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu „FEPK.04 Mobilność i łączność” programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027.

Realizacja zadania potrwa 15 miesięcy. - *Nowa infrastruktura ma nie tylko zwiększyć bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, ale także zachęcić mieszkańców do aktywnego spędzania czasu* - powiedział burmistrz Andrzej Rychel.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

XXXIV sesja Rady Miejskiej

Pierwsza w 2026 roku, sesja Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie odbyła się 19 stycznia w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy. Na wstępie przyjęto sprawozdania Burmistrza z działalności w okresie międzysesyjnym oraz z realizacji uchwał.

Następnie omówiono sprawozdania z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2025 rok. W ramach obu programów przeprowadzono wiele działań informacyjnych i edukacyjnych, organizowano wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży, prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe, dożywiano dzieci uczestniczące w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udzielano pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym. Wspomagano także instytucje i stowarzyszenia zaangażowane w działalność profilaktyczną oraz organizację zawodów sportowych. Dofinansowano także Centrum Integracji Społecznej w Woli Zarczyckiej oraz Gminny Punkt Konsultacyjny. Na realizację ww. zadań wydatkowano łącznie ponad 420 tys. zł.

W następnym punkcie przyjęto informację o podejmowaniu działań w zakresie promocji Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w 2025 roku. Na ten cel wydatkowano niespełna 269 tys. zł. Środki przeznaczono, m.in. na zakupy materiałów i usług promocyjnych, druk miesięcznika „Azalia”, organizację uroczystości kulturalnych, rocznicowych i patriotycznych, zakup teczek dla pierwszoklasistów oraz dofinansowanie konkursów edukacyjnych, imprez kulturalnych i sportowych, organizowanych przez szkoły oraz organizacje pozarządowe. Na stanowisku promocji realizowano także inne zadania z zakresu edukacji publicznej, ochrony środowiska, kultury, organizacji konkursów ekologicznych oraz wsparcia honorowych dawców krwi.

Na szczególne podkreślenie zasługuje realizacja Projektu „Azalia”, który przyniósł pierwsze wymierne efekty w zakresie promocji walorów przyrodniczych gminy, edukacji ekologicznej oraz budowania współpracy naszego samorządu ze środowiskiem naukowym i placówkami oświatowymi.

W dalszej części posiedzenia, radni podjęli uchwały w sprawach: - wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w obrębie Wola Zarczycka, stanowiącej własność Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, o wartości rynkowej przekraczającej kwotę 100 000 zł.

Przedmiotem sprzedaży będzie nieruchomość o nr 11844/1 o powierzchni 0,0491 ha, położona w Woli Zarczyckiej, zabudowana parterowym budynkiem o powierzchni 72 m².

- przyjęcia Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami Gminy Nowa Sarzyna na lata 2025-2028.

Program zawiera obowiązki właścicieli zabytków oraz organów administracji samorządowej, wynikające z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ponadto, sformułowano w nim główne cele polityki gminnej związane z ochroną zabytków oraz plan działania obejmujący realizację tych celów i sposób finansowania planowanych przedsięwzięć.

- ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Nowa Sarzyna.

Zaktualizowano oraz uporządkowano plan sieci publicznych szkół podstawowych, dostosowując go do obowiązującego stanu faktycznego.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2026 rok.

Dochody budżetu zwiększone o kwotę 4 608 zł, która wpłynęła, jako darowizna na rzecz Przedszkola Samorządowego w Łętowni. Dokonano także przesunięć w planie wydatków na łączną kwotę 418 200 zł.

oprac. Piotr Sowa

Więcej niż praca. Jak ZAZ w Nowej Sarzynie łączy profesjonalizm z misją społeczną

W dobie ogromnej konkurencji rynkowej, klienci coraz częściej szukają usług, które niosą za sobą coś więcej niż tylko suchą transakcję. W Nowej Sarzynie od ponad 20 lat działa miejsce, które udowadnia, że wysoka jakość produktów może iść w parze z realnym wsparciem drugiego człowieka. Zakład Aktywności Zawodowej, prowadzony przez Stowarzyszenie „Dobry Dom”, to nie tylko lokalny przedsiębiorca, ale przede wszystkim przestrzeń, w której osoby z niepełnosprawnościami odnajdują pasję i spełniają się zawodowo.

Choć ZAZ w Nowej Sarzynie kojarzony jest przez wielu przede wszystkim z tradycją, rękodzielstwem, jego oferta jest niezwykle nowoczesna i kompleksowa. Zakład dzieli swoją aktywność na kilka kluczowych pracowni, z których każda odpowiada na konkretne potrzeby rynku. - *Musimy stale dostosowywać się do zmieniających trendów i szukać nowych możliwości produkcyjnych czy usługowych. Jako przykład podam wyroby wiklinowe, które kiedyś sprzedawaliśmy z powodzeniem. Spadające zapotrzebowanie oraz silna konkurencja w tej branży, spowodowały, że ograniczyliśmy produkcję i musieliśmy zmodyfikować profil swojej działalności, poszukać nowych rozwiązań. Rynek zmienia się dziś bardzo dynamicznie, dlatego cieszę się, że udało nam się przezwyciężyć zawirowania związane choćby z kryzysem epidemiologicznym czy wojennym – tocącym się w sąsiedniej Ukrainie – zaznacza Marek Piechuta, Prezes Stowarzyszenia „Dobry Dom”.*

Jednym z filarów działalności zakładu jest stolarnia świadcząca usługi na rzecz przedsiębiorców w branży stolarskiej, jak również usługi tartaczne dla klientów indywidualnych. Klienci mogą tu liczyć także na różnego rodzaju usługi m.in. ostrzenia pił tarczowych i taśmowych, noży stolarskich oraz precyzyjne szlifowanie powierzchni.

W ostatnich latach, znakiem rozpoznawczym ZAZ-u stała się gastronomia i garmażerka. Zakład oferuje pyszne domowe dania, żywność regionalną, jak pierogi, krokiety czy gołąbki, a także słynne w okolicy słodkie wypieki i przekąski z cukierni „Słodkie cuda”. Codziennie powstają świeże produkty, wyrabiane wg naturalnych receptur bez konserwantów, barwników, wzmacniaczy smaku i innych

sztucznych dodatków, dzięki czemu zachowują najwyższą jakość i autentyczny smak. Nabyć je można bezpośrednio w zakładzie, wybranych sklepach czy restauracjach prowadzonych na dworcu PKP „Poczekalnia” i w leżajskim rynku „Kamieniczka Rynek 27”. Przyjmowane są także indywidualne zamówienia od osób prywatnych, firm czy instytucji.

ZAZ w Nowej Sarzynie to także solidny partner dla firm. Oferuje profesjonalne usługi konfekcjonowania, idealne dla przedsiębiorstw potrzebujących wsparcia w pakowaniu, czy przygotowywaniu produktów do dalszej dystrybucji - szczególnie tam, gdzie zawodzi maszyna, a niezbędna jest precyzja ludzkich rąk.

Zakład zajmuje się ponadto dystrybucją i sprzedażą szerokiej gamy materacy, współpracując przy tym z jednym z największych producentów w Polsce.

Mówi się często, że największą wartością każdej firmy są ludzie. W przypadku ZAZ-u stwierdzenie to jest jak najbardziej uzasadnione. Jego pracownicy to osoby serdeczne, uśmiechnięte, wkładające mnóstwo serca w to, co robią. Zaraz po przekroczeniu drzwi zakładu, czuć życzliwą, gościnną atmosferę. To wszystko sprawia, że chce się tam przebywać i wracać, za każdym razem zdumiewając się, jak osoby z niepełnosprawnością rozwijają swoje umiejętności zawodowe i społeczne.

Decyzja o skorzystaniu z usług Zakładu Aktywności Zawodowej to korzyść nie tylko wizerunkowa, ale i ekonomiczna. Przedsiębiorcy współpracujący z ZAZ-em mogą liczyć na odliczenia od wpłat na PFRON. Jednak najważniejszy wymiar tej współpracy jest ludzki. - *Każde zlecenie złożone w ZAZ w Nowej Sarzynie to bezpośrednie wsparcie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami. To dzięki pracy w tym miejscu wielu mieszkańców naszego regionu odzyskuje poczucie własnej wartości i rozwija swoje talenty – podkreśla Marek Piechuta.*

Zakład zaprasza do współpracy zarówno klientów indywidualnych, jak i firmy. Szczegółowe informacje o pełnej gamie usług oraz aktualnych realizacjach można uzyskać w siedzibie zakładu przy ulicy Łukasiewicza 3A w Nowej Sarzynie.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Wsparcie dla klubów i działalności szkoleniowej

3 lutego br., w sali narad Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, burmistrz Andrzej Rychel podpisał umowy z przedstawicielami części klubów sportowych prowadzących działalność szkoleniową dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

Łączna kwota dotacji przeznaczonych na upowszechnianie sportu i utrzymanie infrastruktury sportowej wynosi w tym roku 710 000 zł. Środki te pozwolą klubom rozwijać działalność, zakupić sprzęt sportowy, szkolić zawodników oraz przygotowywać się do kolejnych startów w zawodach. Z dotacji pokrywane są także wydatki związane z bieżącym utrzymaniem dzierżawionych obiektów sportowych oraz wynagrodzeniem trenerów i instruktorów. Największe środki otrzymały kluby piłkarskie, które prowadzą szerokie szkolenie w grupach dziecięcych i młodzieżowych oraz uczestniczą w oficjalnych rozgrywkach.

Podczas spotkania burmistrz życzył wszystkim klubom sukcesów szkoleniowych, dobrych wyników sportowych oraz satysfakcji

z pracy na rzecz lokalnego środowiska sportowego.

Wysokość dotacji dla poszczególnych klubów na 2026 rok:

- MZKS „Unia” w Nowej Sarzynie - 132 205 zł,
- Klub Sportowy „Sarzyna” w Sarzynie - 111 192 zł,
- PUKS „Przemiana-Azalia” w Woli Zarczyckiej - 105 313 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „Advit” w Łętowni - 105 313 zł,
- PUKS „Francesco” w Jelnej - 72 921 zł,
- Klub Sportowy „Łukowa” w Łukowej - 38 271 zł,
- UKS „Kłyż-Tarnogóra” w Tarnogórze - 38 271 zł,
- PUKS „Arka” w Łętowni - 31 000 zł,
- AP „Młode Nadzieje” w Nowej Sarzynie - 25 000 zł,
- Klub Sportowy „Volania” w Woli Zarczyckiej - 21 514 zł,
- Leżajski Klub Kyokushin Karate w Leżajsku - 17 000 zł,
- Klub Sportowy „Igła” w Jelnej - 12 000 zł.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Młodzieżowa Rada Miejska ma swoją siedzibę

13 lutego odbyło się uroczyste otwarcie siedziby Młodzieżowej Rady Miejskiej, zlokalizowanej w I Liceum Ogólnokształcącym. Nowe miejsce stanowi ważny krok w kierunku dalszego rozwoju aktywności obywatelskiej młodych mieszkańców gminy Nowa Sarzyna. To właśnie tutaj młodzi radni, reprezentujący wszystkie szkoły prowadzone przez gminę, będą spotykać się, planować swoje działania oraz realizować inicjatywy skierowane do lokalnej społeczności.

W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych oraz zaproszeni goście. Wśród nich znaleźli się m.in. burmistrz Andrzej Rychel, dyrektor biura burmistrza Jerzy Paul, sekretarz miasta i gminy Adam Madej, przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Kurlej, sekretarz Powiatu Leżajskiego i zarazem opiekun

Młodzieżowej Rady Powiatu Leżajskiego Kazimierz Kryla wraz z delegacją młodzieżowych radnych, a także dyrektor Zespołu Szkół w Nowej Sarzynie Andrzej Kusiak wraz z wicedyrektorkami Marzeną Paul i Iwoną Dmitrowską.

Podczas spotkania burmistrz przekazał Młodzieżowej Radzie Miejskiej herb Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, który zawisł w nowej siedzibie jako symbol wspólnoty, odpowiedzialności i zaufania, jakim obdarzeni są młodzi radni.

– Przekazując Wam herb naszej gminy, oddajemy w Wasze ręce symbol lokalnej tożsamości i wspólnoty. Niech przypomina Wam, że macie realny wpływ na to, jak wygląda dziś i jak będzie wyglądać jutro Nowa Sarzyna – podkreślił burmistrz Andrzej Rychel.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Słowiańska barć – sarkofag znad Sanu

Latem 2024 r. w sąsiedztwie Gminy Nowa Sarzyna, konkretnie w Starym Mieście, pracownicy tartaku odkryli w kłodzie czarnego dębu kompletnie zachowaną barć z gniazdem pszczelim. Najstarszą na świecie. Ktoś wydłubał ją w pniu drzewa przed 680 r.n.e. Na długo przed utworzeniem Państwa Polskiego. O znalezisku zrobiło się głośno nawet za Atlantykiem. Dla nas ma to dodatkowy wymiar, bowiem dotyczy pierwszych Słowian, którzy zamieszkiwali te tereny.

Sekret czarnego dębu

Barć-sarkofag z pradoliny Sanu, jest ewenementem na skalę światową, fot. Bractwo Bartne

Odkrycie było dziełem przypadku. Potężny pień czarnego dębu – na wysokości barci miał 80 cm średnicy – wydobyto w jednej ze żwirowni nad Sanem. Przez kilka sezonów suszył się wraz z innymi na składowisku. Latem 2024 r. miał być porżnięty w tartaku na deski. Po przecięciu kłody, Władysław Paul, właściciel zakładu znalazł w nim kompletnie zachowane pszczele gniazdo. Cięcie nie naruszyło wnętrza barci ale odsłoniło jej elementy konstrukcyjne. Była to sosnowa deska zatworowa, snoza czyli poprzeczka podtrzymująca plaster oraz fragment oczkasu – bocznego wlotu dla pszczół. Trzy dni później miejscowy pszczelarz wraz z przedsiębiorcą, rozumiejąc wagę odkrycia powiadomili pracowników Muzeum Kultury Bartniczej w Augustowie. Kłoda trafiła do Muzeum, a próbki jej zawartości do kilku placówek naukowych w kraju. Badania pnia wykazały że drzewo przestało rosnać ponad 1300 lat temu. Ktoś, przez dziesiątki lat, czyli do VII w.n.e. hodował w tej barci pszczoly. Gdy przestał, owady zamieszkiwały gniazdo jeszcze przez kolejne dekady bez ingerencji człowieka o czym świadczy ponad 20 cm humusu na jego spodzie. W końcu otwór zasklepił się i uwięził w środku pszczelą rodzinę. Później drzewo wpadło do rzeki i zostało pokryte warstwą piachu i mułu. Barć została w ten sposób zakonserwowana. Dzięki beztlenowym warunkom, wewnątrz pnia, przez ponad 13 stuleci zachowała się cała zawartość. Utworzył się swoisty pszczeli „sarkofag”. Dla licznych mediów – w tym prestiżowego magazynu National Geographic – w Polsce, Europie i na innych kontynentach odkrycie „sarkofagu” było wielką sensacją.

Kapsuła czasu

Dlaczego odkrycie tak mocno poruszyło świat nauki? Ponieważ dotychczas badano próbki sprzed stosunkowo niewielu lat. Jak twierdzą fachowcy, najstarsza z nich pochodziła z 1879 r. Natomiast w dębowej kłodzie zachowało się pszczele gniazdo z ok. 680 r.n.e. co sprawia, że jest to najstarszy tego typu obiekt na świecie.

Przechowały się w nim martwe pszczoły i trutnie oraz plastry z woskiem, resztkami miodu, pierzgą i czerw na różnym stopniu rozwoju. Na dnie zalegał humus, czyli rozłożone szczątki pszczół i wosku. Cała zawartość barci przetrwała w korzystnych warunkach, co sprawiło, że obecnie mamy dostęp do najstarszego tego typu materiału biologicznego. Szczególnie genetycznego. Naukową pieczę nad badaniami materiału z tejże barci sprawuje dr Michał Kolasa z Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie. Naukowcy chcą poznać pierwotne DNA „prasłowiańskich” pszczół, a nawet analizują florę bakteryjną układu pokarmowego tych owadów. Pozwoli to poznać, czym żywiły się pszczoły w pierwotnej puszczy nad Sanem. Zdaniem specjalistów, kompleksowe zbadanie tej „kapsuły czasu”, rzuci nowe światło na życie pszczół i ich ewolucję.

Sposób zakładania barci nie zmienił się przez wieki. Na zdjęciu bartnik z pocz. XX w. Fot. NAC

Kto wydrążył pień?

Od III w. p.n.e. do V w. n.e. dorzecze Sanu było obszarem przenikania wpływów różnych grup jak Celtów, Lugiów, Wandalów, Gotów czy Hunów. Po upadku struktur plemiennych okresu rzymskiego i krótkotrwałym wyludnieniu, nad Sanem pojawili się uznawani za naszych protoplastów Lędzianie – pierwsi Słowianie. Biorąc pod uwagę teren znaleziska, jest bardzo możliwe, że właścicielem barci był właśnie członek jednego z plemion słowiańskich, które przywędrowały na tereny naszego kraju w okolicach VI w. czyli około 100-150 lat przed powstaniem odnalezionego barci. Wówczas ludzie żyli jeszcze w niewielkich, rozproszonych wspólnotach o charakterze rodowo-plemiennym. Zajmowali się głównie rolnictwem, hodowlą i zbieractwem. Nie było silnych ośrodków władzy. Większość terenów pokrywały gęste lasy i puszcze. I dzięki eksponatom znalezionym w ostatnich latach, wiemy też ponad wszelką wątpliwość, że już w czasach

prasłowiańskich w tych puszczańskich siedliskach nad Sanem, budowano barcie i pozyskiwano z nich miód. Duże rzeki, które przecinały rozległe kompleksy leśne, były dogodnymi arteriami komunikacyjnymi. Stąd też wiele tych śródleśnych osad lokowano na ich brzegach. Tak było w przypadku naszej okolicy, gdzie w późniejszych wiekach założono choćby Bieliny, Krzeszów, Sarzynę, Trzebošwicę (późniejsza Wola Zarczycka) czy Leżajsk. Ciekawe jest, że „sarkofag” sprzed 13 stuleci – jeśli chodzi o technikę wykonania – w zasadzie nie różni się niczym od... współczesnych. Barć ma 35 cm głębokości z głową pod kątem i płaską podstawą. Oczkasz wydlubano na prawo od zatworu, na wys. 1/3, mierząc od góry. Otwór bartny o wysokości 80 cm i szerokości 10 cm ówczesny bartnik wydłubał na wysokości około 8 metrów nad ziemią. Świadczy to o wysoko rozwiniętej technice hodowli pszczół.

Tradycje bartnicze

Material biologiczny sprzed 1300 lat zachowany w sarkofagu. Fot. Bractwo Bartne.

W czasach nowożytnych ranga bartników bardzo wzrosła. Relacja między Statutami Wiślickimi z 1347 r., a zwyczajowym prawem bartnym to doskonały przykład, jak król Kazimierz Wielki doceniał i porządkował gospodarkę leśną. Od wieków, puszczańskie osady jak Jelna, Majdan Łętowski, Łętownia, Sarzyna czy Wola Zarczycka słynęły z doskonałych miodów, które trafiały na królewskie stoły. Bartnik Jakub Baj, który w czasach staropolskich doglądał pasieki starościńskiej w Jelnej, opisywany był w powieściach historycznych. Już w latach międzywojennych pojawił się pomysł, żeby pszczoły „wróciły” do polskich lasów. Jest to o tyle istotne, że tradycje bartne związane z dzikimi pszczołami znikły w Polsce na przełomie XVIII i XIX w. W XXI w. znaleźli się realizatorzy tej idei. Wędrując po Leśnictwie Jelna lub Sarzyna spotykamy tzw. stawki, czyli tradycyjne kłody bartne zamontowane na drzewach. To dzięki zaangażowaniu wielu pasjonatów, także pszczelarzy z Rudy Łańcuckiej, polska kultura bartnicza została w 2020 r. wpisana na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO.

Muzealne artefakty

Kłoda czarnego dębu z barcią, tzw. stojak. Ekspонат Muzeum Ziemi Leżajskiej. Fot. Janusz Motyka

Bezcenna dla świata nauki barć-sarkofag z Sanu, trafiła do Muzeum Kultury Bartniczej w Augustowie. Jest w tej chwili najstarszym eksponatem tego typu w Polsce. „Zdetronizowała” znaną z 1901 r. tzw. barć odrzańską, datowaną „zaledwie” na X w.n.e. San w ostatnich latach stał się Eldorado dla poszukiwaczy prastarych barci. Całkiem blisko, bo w Leżajsku, na dziedzińcu Muzeum Ziemi Leżajskiej eksponowana jest ponadtysiącletnia kłoda dębowa z wydrążoną barcią. Niestety pustą. Podobny obiekt – także znaleziony w piaskach Sanu – jest do obejrzenia w Biszczy, w prywatnej kolekcji pasjonata pszczelarstwa i bartnictwa.

Pień czarnego dębu sprzed tysiąca lat z wydlubaną barcią, znaleziony w pradolinie Sanu. Obecnie w prywatnej kolekcji. Fot. Janusz Motyka

Bibliografia (wybór)

- Bractwo Bartne, *Barć sarkofag w Muzeum Kultury bartniczej w Augustowie* w: *Pszczelarz polski* nr 2/2025, luty 2025.
- Kieruczenko Eugeniusz, *W sprawie rezerwatów pszczelich*, w: *Ochrona Przyrody*, Rocznik 16, Kraków 1936.
- Motyka Janusz, *Bliżej natury – spacerzy dla aktywnych*, Nowa Sarzyna 2025 (brosz.)
- Sulima-Popiel Włodzimierz, *W sidłach dyabła: powieść z czasów wojny między łańcuckim Dyablem-Stadnickim a leżajskim starostą Opalińskim (rok 1604-1610)*, Nakł. Polskiej Księgarni „Stella” w Cieszynie, Cieszyn 1915.

Janusz Motyka
reporter.motyka@gmail.com

Koncert Noworoczny w Woli Zarczyckiej – święto lokalnej kultury ludowej

W niedzielę, 1 lutego, filia Centrum Kultury i Biblioteki w Woli Zarczyckiej stała się miejscem wyjątkowego wydarzenia artystycznego. Odbył się tam Koncert Noworoczny zorganizowany przez Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Ludowej „Wolany”, który zgromadził liczne grono mieszkańców oraz zaproszonych gości. Publiczność z dużym zainteresowaniem podziwiała barwne widowisko pełne tańca, śpiewu i bogatych tradycji ludowych regionu.

Na scenie zaprezentował się Zespół Pieśni i Tańca „Wolany” wraz z zaproszonymi gośćmi. W programie znalazły się suites regionalnych tańców ludowych, a także widowisko kolędnicze „Herody – Kolęda z Herodem” w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Kamień” z Kamienia. Dużym zainteresowaniem cieszył się również tradycyjny występ kolędniczy z gwiazdą, zaprezentowany przez druhow z OSP w Woli Zarczyckiej. Całość artystycznego programu dopełniły występy muzyków cymbalistów oraz pokaz tradycyjnych strojów ludowych, które podkreśliły autentyczność i różnorodność prezentowanego folkloru.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych i instytucji lokalnych, wśród nich m.in. Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel, przewodniczący Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie Stanisław Kurlej wraz z radnymi. Obecni byli również dyrektorzy instytucji kultury, placówek oświatowych, księża z miejscowej parafii oraz liczni mieszkańcy na czele z sołtyką Martą Szymańską.

Podczas wydarzenia burmistrz Andrzej Rychel podkreślił znaczenie pielęgnowania lokalnego dziedzictwa kulturowego. – *Koncert Noworoczny w Woli Zarczyckiej to piękny przykład tego, jak silnie lokalna społeczność jest związana ze swoją tradycją. Cieszę się, że kultura ludowa wciąż żyje, integruje mieszkańców i jest przekazywana kolejnym pokoleniom –* zaznaczył burmistrz.

Koncert Noworoczny był nie tylko okazją do wspólnego świętowania początku roku, lecz także pięknym wyrazem troski o zachowanie i popularyzację dziedzictwa kultury ludowej.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Sukcesy dziecięcych grup artystycznych z Nowej Sarzyny

Dziecięce grupy artystyczne działające przy Centrum Kultury i Bibliotece w Nowej Sarzynie odnoszą kolejne sukcesy na szczeblu wojewódzkim i międzynarodowym, potwierdzając wysoki poziom pracy artystycznej prowadzonej w tej instytucji.

Grupa teatralna „Start” dwukrotnie zaprezentowała się z bardzo dobrej strony podczas prestiżowych przeglądów jasełkowych. 14 stycznia w Jarosławskim Ośrodku Kultury i Sztuki odbył się Wojewódzki Przegląd Teatrów Jasełkowych z udziałem dziesięciu zespołów z województwa podkarpackiego i lubelskiego. Wysoki poziom prezentacji sprawił, że jury miało niezwykle trudne zadanie. Grupa „Start” zdobyła jedno z nagrodzonych miejsc, otrzymując nagrodę pieniężną. Kolejny sukces młodzi aktorzy odnieśli podczas

XXXIII Wojewódzkiego Przeglądu Teatrów Jasełkowych w Głogowie Małopolskim, gdzie wywalczyli III miejsce. Warto podkreślić, że nie przyznano I nagrody, co dodatkowo podnosi rangę tego osiągnięcia. Opiekunem i reżyserem grupy „Start” jest Beata Kamińska.

Równie imponujący sukces osiągnął zespół muzyczny „Sgma”, działający przy CKiB w Nowej Sarzynie, który zdobył III miejsce podczas XI Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Kalwarii Paławskiej. Wydarzenie miało bardzo wysoki poziom artystyczny i zgromadziło zespoły z kraju oraz zagranicy. „Sigma” zaprezentowała się znakomicie, konkurując m.in. z Zespołem Artystycznym „Forte” Politechniki Rzeszowskiej oraz ubiegłorocznymi zwycięzcami festiwalu – zespołem The Melody.

CKiB

Międzynarodowy sukces Chóru Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

31 stycznia 2026 r. w Rzeszowie odbył się XIII Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek. Podczas tego wyjątkowego wydarzenia zaprezentował się Chór Miasta i Gminy Nowa Sarzyna pod dyrekcją

Michała Garbacza, zdobywając Srebrny Dyplom z imponującym wynikiem 90 punktów. W skali konkursów chórальных taki wynik punktowy często balansuje na granicy Złotego i Srebrnego Dyplomu, co oznacza, że chór zaprezentował bardzo wysoki poziom techniczny i interpretacyjny.

Przesłuchania konkursowe miały miejsce na Wydziale Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, natomiast uroczyste ogłoszenie wyników oraz Koncert Laureatów odbyły się w Bazylice OO. Bernardynów – w niezwyklej, pełnej muzycznego ducha przestrzeni.

W skład jury festiwalu weszli wybitni pedagodzy i artyści: prof. dr hab. Bernard Mendlik (przewodniczący), prof. dr hab. Aleksandra Paszek-Trefon, dr hab. prof. UR Anna Marek-Kamińska (dyrektor festiwalu, prezes Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Rzeszowie).

To piękne zwieńczenie wspólnej pracy, muzycznej pasji i miłości do tradycji kolędowej. - Gratuluję naszym chórzystom talentu i determinacji. Życzę Wam, aby ta radość ze wspólnego śpiewu trwała jak najdłużej, a kolejne konkursy przynosiły równie spektakularne laury - powiedział burmistrz Andrzej Rychel.

CKiB w Nowej Sarzynie

oświata

Europejska lekcja ekologii - finał projektu „Play Green with Us!”

Dobiegła końca niezwykła, międzynarodowa przygoda uczniów i nauczycieli z Polski, Litwy oraz Grecji. Projekt Erasmus+ „Play Green with Us!”, po miesiącach wspólnej pracy i ekologicznych wyzwań, zakończył się serią konferencji lokalnych.

Głównym celem inicjatywy było budowanie świadomości ekologicznej i promowanie postaw prośrodowiskowych wśród młodzieży. Projekt udowodnił, że ochrona planety może stać się pasją i okazją do nawiązania europejskich przyjaźni.

Ostatnim działaniem projektu były konferencje upowszechniające zorganizowane w każdym z krajów partnerskich. Choć każde wydarzenie miało swój unikalny charakter, łączył je wspólny cel: przekazanie zdobytej wiedzy lokalnym społecznościom.

- Na Litwie (grudzień 2025 r.) konferencja w murach Akademii Rolniczej Uniwersytetu Witolda Wielkiego przybrała formę festiwalu idei, gdzie młodzi badacze prezentowali naukowe projekty dotyczące ochrony gleby i recyklingu.
- W Grecji (grudzień 2025 r.) 2. Gimnazjum w Echedoro postawiło na

dialog międzypokoleniowy, angażując rodziców i lokalnych mieszkańców w dyskusję o korzyściach płynących z europejskiej współpracy.

· W Polsce (luty 2026 r.) Szkoła Podstawowa w Sarzynie stała się „zielonym centrum” gminy. Podczas spotkania uroczystie podsumowano cały projekt i zaprezentowano wypracowane rezultaty przedstawicielom szkół z terenu całej gminy Nowa Sarzyna oraz członkom Rady Rodziców. Ważnym punktem programu był panel dyskusyjny, podczas którego uczestnicy wspólnie zastanawiali się, jak żyć bardziej „eko” w naszej lokalnej społeczności.

„Play Green with Us!” to nie tylko spotkania, ale przede wszystkim trwałe efekty. Na powstałej stronie internetowej pgwu-erasmus.pl można znaleźć wszystkie rezultaty projektu, w tym materiały edukacyjne i opisy działań proekologicznych.

Choć formalne działania dobiegły końca, uczestnicy zapowiadają, że to nie koniec ich „zielonej” drogi. Wypracowane narzędzia i nawiązane kontakty będą owocować przez kolejne lata, inspirować kolejne roczniki uczniów do dbania o naszą wspólną przyszłość.

Szkoła Podstawowa w Sarzynie

Karnawałowe szaleństwo w „Niezapominajce”

W Przedszkolu Samorządowym „Niezapominajka” w Nowej Sarzynie odbył się wyjątkowy bal karnawałowy, który na długo zostanie w pamięci przedszkolaków. Dzieci miały okazję wspólnie bawić się w kolorowej, radosnej atmosferze, pełnej muzyki i śmiechu. Podczas balu pojawił się wodzirej, który prowadził zabawy i zachęcał dzieci do wspólnego tańca oraz uczestnictwa w przygotowanych atrakcjach.

Ogromną niespodzianką były duże, pluszowe, chodzące maskotki, które pojawiły się na sali i od razu wzbudziły wielką radość. Dzieci chętnie przytulały się do sympatycznych postaci, robiły z nimi zdjęcia i tańczyły w ich towarzystwie. Takie atrakcje sprawiły, że atmosfera była niezwykle ciepła i pełna pozytywnych emocji.

Magdalena Flis

Sukces przedszkola „Źródłko”

Przedszkole Samorządowe „Źródłko” w Woli Zarczyckiej znalazło się w gronie laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Rankingowego „Kreatywna Szkoła – Innowacyjny Uczeń / Kreatywne Przedszkole – Edukacja z Pasją” (edycja 2025/2026), organizowanego przez Fundację Wspierania Jakości i Innowacji. Konkurs ten wyróżnia placówki, które stawiają na wysoką jakość kształcenia i nowoczesne podejście do edukacji.

Placówka otrzymała certyfikat oraz znak jakości, przyznawane przedszkolom wyróżniającym się wysokim poziomem pracy edukacyjnej i nowoczesnym podejściem do nauczania. To efekt codziennego zaangażowania nauczycieli, ciekawych zajęć oraz działań odpowiadających na potrzeby dzieci i ich rodzin.

Uroczystym zwieńczeniem konkursu była gala finałowa, która odbyła się 16 lutego w Warszawie. Podczas wydarzenia wręczono certyfikaty i ogłoszono oficjalne wyniki, a spotkanie laureatów stało się okazją do rozmów i wymiany doświadczeń między przedstawicielami placówek z całej Polski.

Agnieszka Kopacz

Bal karnawałowy w „Źródłku”

5 lutego 2026 roku w Przedszkolu Samorządowym „Źródłko” w Woli Zarczyckiej odbył się radosny Bal Karnawałowy, który dostarczył dzieciom wielu niezapomnianych wrażeń. Tego dnia przedszkolaki przybyły do przedszkola w kolorowych i niezwykle pomysłowych przebraniach.

W salach można było spotkać księżniczki, superbohaterów, zwierzątka, postacie z bajek oraz wielu innych fantastycznych bohaterów. Barwne stroje i dekoracje stworzyły wyjątkową, bajkową atmosferę sprzyjającą wspólnej zabawie.

Podczas balu nie zabrakło tańców oraz zabaw muzyczno-ruchowych, które wywołały mnóstwo uśmiechów i radości. Dzieci z wielkim entuzjazmem uczestniczyły w przygotowanych atrakcjach, a wesoła muzyka zachęcała wszystkich do świętowania.

Bal Karnawałowy był doskonałą okazją do integracji, rozwijania kreatywności oraz spędzenia czasu w radosnej atmosferze.

Gabriela Bogdan

Sportowa rywalizacja i strażacka pasja w Nowej Sarzynie

W niedzielę, 22 lutego, w hali MOSiR-u w Nowej Sarzynie odbyły się Halowe Dziecięce i Młodzieżowe Zawody Sportowo-Pożarnicze o Puchar 100-lecia OSP Ruda Łańcucka

Na starcie stanęło 47 drużyn, w tym aż 24 drużyny dziecięce. W zawodach uczestniczyło blisko 250 młodych strażaków – nie tylko z gminy Nowa Sarzyna i powiatu leżajskiego, ale również z innych części regionu. Do Nowej Sarzyny przyjechały drużyny m.in. z Niska, Stalowej Woli - Charzewic, Rudnika nad Sanem, Machnówki (powiat krośnieński), Suchorzewa (powiat tarnobrzeski), Wólki Niedźwiedzkiej oraz Rogóźna. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: Jerzy Paul – prezes Zarządu Powiatowego ZOSP RP w Leżajsku, p.o. Komendanta Powiatowego PSP w Leżajsku st. bryg. Robert Krajewski, komendant powiatowy PSP w Lubaczowie mł. bryg. Piotr Szyptma i prezes Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP w Nowej Sarzynie dh Jan Pinderski.

Po pełnej emocji i zaciętej rywalizacji wyłoniono najlepsze drużyny w poszczególnych kategoriach:

DDP dziewczęta

I miejsce - „Iskierki” z OSP Ruda Łańcucka,
II miejsce - „Ogniki” z OSP Ruda Łańcucka,
III miejsce - DDP z OSP Wola Zarczycka.

DDP chłopcy

I miejsce - DDP z OSP Wola Zarczycka,
II miejsce - „Orły” z OSP Ruda Łańcucka,
III miejsce - DDP z OSP Wólka Niedźwiedzka.

MDP dziewczęta

I miejsce - „Gwiazdy bez nazwy” z OSP Ruda Łańcucka,
II miejsce - MDP z OSP Rudnik nad Sanem,
III miejsce - MDP z OSP Machnówka.

MDP chłopcy

I miejsce - „Łowcy” z OSP Ruda Łańcucka,
II miejsce - „Urwisy” z OSP Ruda Łańcucka,
III miejsce - MDP z OSP Wola Zarczycka.

Nagrodzono także najlepszych zawodników sportowo-pożarniczej rywalizacji. W kategorii DDP najlepszą zawodniczą została Oliwia Jodłowska, a zawodnikiem Mateusz Siuzdak. W kategorii MDP najlepszą zawodniczką została Maja Jakubowska, a zawodnikiem Alan Wańczyk. Wyróżniono także najmłodszego zawodnika. Okazały puchar odebrał Franciszek Szpunar.

Organizatorem zawodów była OSP Ruda Łańcucka, przy wsparciu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Agnieszka Kopacz, fot. A. Kopacz

Międzynarodowe Mistrzostwa Hiszpanii w Karate Kyokushin

21 lutego br., w hiszpańskim Sabadell koło Barcelony, odbyły się Otwarte Mistrzostwa Hiszpanii w karate kyokushin z udziałem 320 zawodników reprezentujących 24 państwa: Algierię, Belgię, Chile, Kostarykę, Czechy, Danię, Finlandię, Francję, Gruzję, Niemcy, Węgry, Izrael, Włochy, Kazachstan, Łotwę, Litwę, Holandię, Polskę, Portugalię, Katar, Hiszpanię, Szwecję, Szwajcarię oraz Ukrainę.

W zawodach z powodzeniem wystartowali reprezentanci Leżajskiego Klubu Kyokushin Karate, którzy wywalczyli dwa medale w konkurencji kumite. Złoty medal zdobył Jakub Woźny, natomiast srebrny przypadł Patrycji Kręciło.

Opiekę nad zawodnikami sprawował shihan Dariusz Burda, pełniący funkcję kierownika ekipy. Start w turnieju był możliwy m.in. dzięki wsparciu finansowemu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz Powiatu Leżajskiego.

LKKK

Fotorelacja z Halowych Dziecięcych i Młodzieżowych Zawodów Pożarniczych o Puchar 100-lecia OSP Ruda Łańcucka, fot. Agnieszka Kopacz

